

LEOPOLDOV

1/2023

DNES

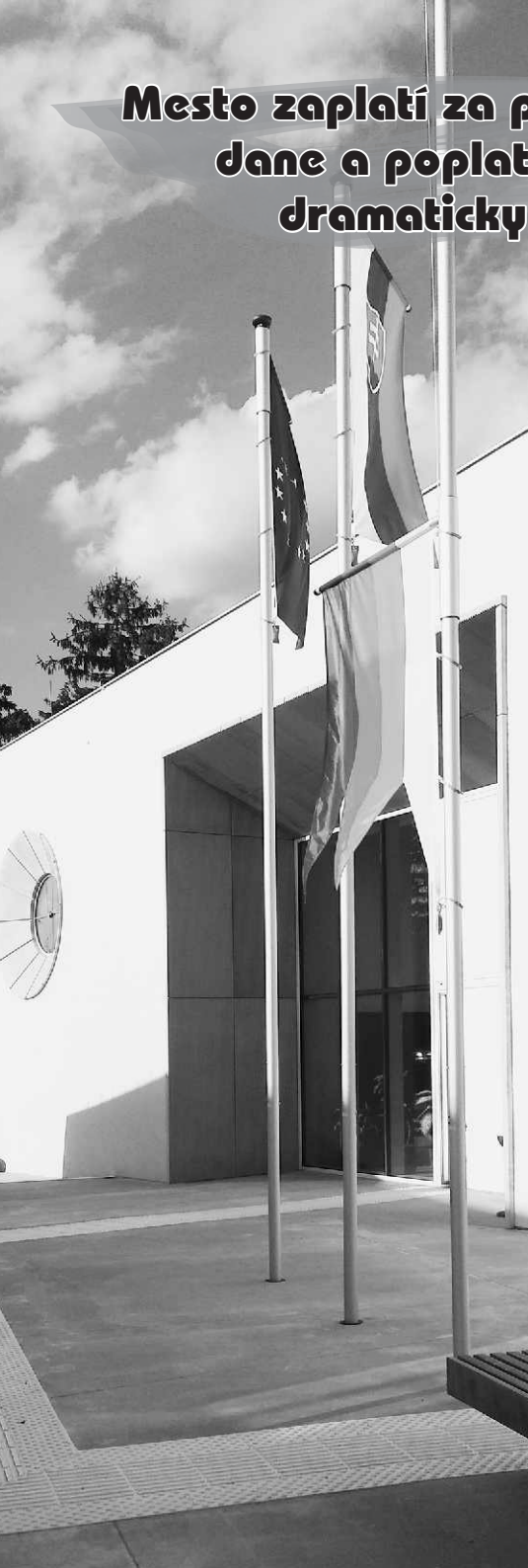
...posledné stony našej milej basy...

Mesto zaplatí za plyn 10-násobok, dane a poplatky tento rok dramaticky nestúpnu

Samosprávy na Slovensku už dlho upozorňujú na to, že rôzne opatrenia vládnych garnitúr okresávajú rozpočet samospráv. Minulý rok samosprávy na Slovensku vrátane tej leopoldovskej na niekoľko mesiacov stiahli svoje mestské a obecné zástavy na pol žrde, aby vyjadrili svoj nesúhlas s krokmi vlády, ba zorganizovali viacero protestov. Samosprávy aj daňoví odborníci už dlho hovoria, že rôzne príspevky a bonusy vlastne len vyťahujú občanom peniaze z druhého vrecka prostredníctvom znížených podielových daní plynúcich do obcí a miest. Pre väčšinu obcí už dlhodobo ide o veľký zásah do ich rozpočtov a obce deficit financií na to, aby mohli plniť svoje základné funkcie, musia riešiť nepopulárnymi opatreniami, aby aspoň čiastočne kompenzovali výpadky. Tento efekt si samosprávy vyčíslovali aj po nedávnom zavedení tzv. Matovičových balíčkov – napríklad dve zvýšenia daňových bonusov sa v mestskom rozpočte Leopoldova odzrkadlili znížením príjmu o takmer 155 tisíc eur oproti tomu, čo by malo mesto na rok 2023 dostať by mesto dostalo pred zavedením bonusov. K tomu treba pripočítať infláciu, všeobecný nárast cien, markantný nárast cien za všetky typy energií, čo mnohé obce riešia napríklad redukciami, v tom horšom prípade aj odstavením verejného osvetlenia. Domácnosti si to až tak neuvedomujú, keďže pre ne boli ceny zastropované. Aj ony by však mali energie šetriť, pretože minuté megawathodiny elektriny či plynu v konečnom dôsledku zasa zaplatia oni – hoci zo štátnej kasy, ktorá sa ale plní aj z ich daní.

Mesto zatiaľ platí elektrinu po starom

„Naše mesto zatiaľ tento problém s cenami za elektrinu nepocituje, pretože máme zazmluvnené staršie, výhodné ceny ešte do konca marca. Prostredníctvom združenia

miest a obcí sme sa zapojili podobne ako iné obce a mestá na okolí do hromadného obstarávania, ktoré malo zabezpečiť, že ceny budú kvôli vysokému objemu výhodnejšie. Do súťaže sa však prihlásil len jeden uchádzač a jeho cena sa ukázala byť neprímerane vysoká, preto sa primátori a starostovia dohodli, že ju nebudú akceptovať. Starostovia podpísali dodatok k pôvodnej zmluve, ktorý zabezpečí trhové ceny elektriny, preto sa cena elektriny pravdepodobne bude meniť podľa vývinu cien na trhu. Nový dodávateľ na energie sa bude teda vo verejnom obstarávaní znovu vyberať, a to tak, aby zmluva s ním bola účinná od júla tohto roka,“ vysvetľuje prednostka mestského úradu Ing. Adriana Urbanová.

V osobitnom režime má mesto elektrickú energiu vo verejnom osvetlení. Naň sa do konca tohto roka vzťahujú ešte ceny, ktoré dávnejšie vysúťažila spoločnosť FIN.M.O.S., a. s., doterajší správca mestského verejného osvetlenia. Aj preto mesto napríklad nemuselo redukovať vianočnú výzdobu, ako to robili iné mestá. Dnes už je po rokoch verejné osvetlenie opäť v správe mesta a postupne mesto bude verejným obstarávaním zabezpečovať aj elektrinu pre nočné osvetlenie mesta. Zároveň začne proces pasportizácie verejného osvetlenia s cieľom vymeniť menej efektívne zdroje svetla za tie ekonomickejšie. Občania môžu byť pokojní, v žiadnom prípade sa na území mesta nepredpokladá obmedzovanie verejného osvetlenia ani času svietenia, čo by mohlo smerovať napr. k nárastu kriminality, zníženiu bezpečnosti alebo iným negatívnym javom. Práve naopak, mesto v súčasnosti napr. hľadá možnosť, ako nahradiť osvetlenie niektorých lokalít pri železničnej stanici, ktoré donedávna zabezpečovali železnice.

V spravodajstve sa už niekoľko mesiacov objavujú reportáže o tom, že dodávateľia elektriny nielen obecným úradom, ale aj základným a materským školám posielajú faktúry s niekoľkonásobným zvýšením cien. Zatiaľ ani tento problém mesto neriešilo, pretože materská škola ide v režime ako mesto, teda momentálne má ešte „staré“ ceny za elektrinu, a základná škola má zmluvu uzavretú do konca tohto roka a bude riešiť dodávky a ceny energií osobitne.

Pre niektoré samosprávy finančná pomoc, ktorú s energiami avizovala vláda, prišla neskoro, prípadne je nepostačujúca. „Avizovaná pomoc spočíva v tom, že keď náklady na elektrinu presiahnu 199 eur za 1 megawatthodinu a plynu 99 eur za 1 MWh, rozdiel medzi touto čiastkou a skutočnou sumou z 80 % uhradí ministerstvo hospodárstva a zvyšok opäť samospráva. Mesto túto dotačnú schému využije pravdepodobne vtedy, keď so svojimi organizáciami „naskočí“ na nové ceny za energie,“ vysvetľuje prednostka úradu.

Za plyn mesto zaplatí podstatne viac

No už teraz je jasné, že mesto bude žiadať o dotácie na dodávky plynu. Zatiaľ je situácia pokojná, pretože stále je v platnosti zmluva s SPP, ktorá mestu garantuje sumu 15 eur za megawatthodinu plynu. Zmluva platí do konca októbra tohto roka. Na základe výsledkov verejného obstarávania však do platnosti vstúpi na začiatku novembra nová zmluva, ktorá stanovuje 10-násobnú cenu – 152 eur za MWh. V tejto cene ešte nie sú premietnuté distribučné a prepravné náklady. Mesto tak zvýšené náklady na energie vie zatiaľ len predvídať a ich skutočnú výšku spozná až v druhej polovici roka.

Poplatok za odpad vzrástol o 7 eur na rok

Bez ohľadu na tieto skutočnosti sa vzhľadom na infláciu a rastúce ceny automaticky združuje činnosť mesta v úplne všetkých oblastiach. A na to, aby ju vykonávalo, potrebuje mať zdroje. Zastupiteľstvo preto odsúhlasilo nariadenia, ktorým sa v roku 2023 zvýšia určité dane a poplatky. Našťastie, nepôjde o výraznejšie zvýšenie, s ktorým musia operovať ostatné samosprávy. Spomenieme tie poplatky, ktoré sa dotknú takmer všetkých obyvateľov. V prípade poplatku za komunálny odpad sa zvýši jeho cena o 7 eur na osobu a kalendárny rok, teda z doterajších 36,50 na 43,54 eura. Dôvodom je neustály rast výdavkov za zvoz,

uskladňovanie a zneškodňovanie odpadov. „K zvyšovaniu sme pristupovali citlivo, mali sme vypracovaných viacerú alternatív tak, aby zvýšenie výrazne nepostihlo práve tých najzraniteľnejších. Príjmy od občanov by mali po zvýšení dosiahnuť 260 420 eur, ani tak nepokryjú náklady mesta za nakladanie s odpadmi, pretože výdavky dosiahnu asi 271 800 eur,“ vysvetľuje prednostka úradu. K nim treba ešte pripočítať 50 tisíc eur, ktoré mesto bude stáť prevádzka zberného dvora. Mesto za likvidáciu odpadu tak bude musieť z iných položiek vynaložiť ešte takmer 62 tisíc eur. Aj preto je na mieste pokračovať v dôslednej separácii odpadu, najmä biologicky rozložiteľného, ale aj všetkých ostatných, ktoré môžeme ako občania separovať.

Viac aj za bývanie

Nárast sa nevyhol ani bývaniu. Všeobecne sa pri zvyšovaní vychádzalo z miery odhadovanej inflácie 20 percent na začiatku decembra minulého roka, keď sa rozpočet pripravoval. Konkrétne zvýšenia jednotlivých položiek sú uvedené vo všeobecne záväznom nariadení, ktoré je uverejnené na internetovej stránke mesta.

Keďže každý občan má inú situáciu a nedá sa preto jednoznačne uviesť, o koľko percent sa mu zvýšia dane z nehnuteľnosti, pre ľahšiu predstavivosť uvádzame niekoľko príkladov. Kým napríklad daňovník doteraz zaplatil za byt s rozlohou 70 metrov štvorcových (čo je rozloha bežného 3-izbového bytu) 21 eur (0,30 € za m²), tento rok zaň zaplatí 30,80 eur (0,44 € za m²).

V prípade rodinných domov uvidíme príklad domu s rozlohou 100 m² a pozemku s rozlohou 500 m²: minulý rok daňovník zaplatil za dom daň 30 eur (0,30 € za m²), tento rok zaň zaplatí 44 eur (0,44 € za m²); za pozemok s rozlohou 500 m² zaplatil daň vo výške 5,55 eura a tento rok zaň zaplatí daň vo výške 6,47 eura. Daň za takýto dom s pozemkom sa tak zvýši z doterajších 35,55 € na 50,47 €.

V prípade garáží takisto uvidíme jednoduchý príklad: za garáž s rozlohou 20 m² zaplatil občan daň v roku 2022 vo výške 9,60 eura (0,48 € za 1 m²) za rok, tento rok zaplatí daň vo výške 11,60 eura (0,58 € za 1 m²). Všeobecne záväzné nariadenie č. 162/2022 s podrobnejšími informáciami napríklad o znížení dane alebo o oslobodení od dane je zverejnené aj na internetovej stránke mesta.

Z ostatných daní, s ktorými sa bežný občan môže v reálnom živote stretnúť, je napríklad daň za psa – tá sa zvýšila z doterajších 12 eur za psa a rok na 20 eur. Nadalej platí ustanovenie, že na psa chovaného v rodinných domoch je možné uplatniť si polovičnú zľavu a pribudlo ustanovenie, že od dane je oslobodený pes so špeciálnym výcvikom a záchranársky pes. Výška ostatných daní je uvedená vo VZN č. 157/2022, ktoré je takisto zverejnené na internetovej stránke mesta.

J. Hladký

„Našponovaný“ rozpočet

Chaotická situácia vo verejných financiách spôsobila samosprávam veľké problémy. Neisté príjmy obcí niektorým z nich tento rok neumožnili vytvoriť vyrovnaný rozpočet. Tá leopoldovská patrí medzi tie šťastnejšie, keďže súhrou predvídavosti, ale aj rôznych pozitívnych okolností sa jej podarilo načas schváliť rozpočet mesta na tento rok. Pre neistotu, ktorú vyvolávali kroky vlády, totiž ešte pred koncom roka hrozilo, že takmer polovica obcí a miest vstúpi do nového roka v tzv. rozpočtovom provizóriu, ktoré je pre každú obec jednou z tých najhorších alternatív.

Tohtoročný rozpočet mesta je vo výške 8 804 660 eur. Zahŕňa v sebe činnosť mestského úradu, základnej a materskej školy, ale takisto kapitálové príjmy a finančné operácie a aj

peniaze, ktoré mesto získalo z externých zdrojov. Ide najmä o nenávratné finančné prostriedky na udržateľnosť a odolnosť mestskej knižnice (168 454 €), vytvorenie služieb starostlivosti o deti do 3 rokov veku (561 500 €), domov sociálnych služieb (1 400 994 €) či vodozádržné opatrenia v parku (78 000 €). To sú prostriedky, ktoré by mesto zo svojich zdrojov nemalo, keby aktívne nevyhľadávalo možnosti na financovanie potrieb občanov podľa tematických výziev a keby vopred nepripravovalo časovo náročné projektové dokumentácie.

Čo mesto plánuje tento rok

V zimných mesiacoch naďalej z mestských zdrojov pokračuje rekonštrukcia domu smútku s nákladom 112 tisíc eur. V rozpočte sa počíta s vybudovaním, resp. osadením novej nafukovacej športovej haly v športovom areáli MTK na Trolaskoch (410 tisíc €). Do nového parku na Hlohovskej ceste by pod dohodu s architektom mali pribudnúť nové hracie prvky pre deti – atraktívnejšie a také, na ktoré sú deti zvyknuté z bežných detských ihrísk. Cieľom je podporiť to, aby sa deťom v parku páčilo a rodiny s deťmi nemuseli navštevovať detské ihriská či atrakcie v okolitých obciach (7 tisíc €). Škola na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu využije schválenú dotáciu v podobe dobudovania jazykovej učebne, dielne a informačných technológií. Realizácie by sa malo dočkať aj avizované cyklostojisko pri železničnej stanici na mieste pôvodnej „bicyklárne“ (125 tisíc €), opravy by sa mal dočkať chodník na Štúrovej ulici (150 tisíc €) a pokračovať sa má z pridelených grantov na budovanie domu sociálnych služieb a jaslí. Dokončiť sa musí aj projekt vodozádržných opatrení. Zatiaľ sa ukazuje, že odvodnenie zákruty oproti mestskému úradu bolo účinné a zadržaná voda bude slúžiť na zlepšenie vodného režimu v parku.

Výzva nad výzvou – kino

„Rozsah ďalších investičných akcií ovplyvní napríklad aj to výsledok hospodárenia mesta za minulý rok. „Ten budeme poznať až v marci-apríli, ale už momentálne ho tušíme. Potom bude záležať na poslancoch, aké priority určia a ako ho mesto použije,“ vysvetľuje Ing. Adriana Urbanová, prednostka mestského úradu. Vedenie mesta sa usiluje pohnúť aj s rekonštrukciou kina. Primátorka mesta začala rokovania, ktoré dávajú šancu na to, aby sa v rámci programu energetickej úspornosti budov aspoň na časť prác podarilo zabezpečiť financovanie tohto projektu z tzv. plánu obnovy. „Aj tu sa ukazuje výhoda včasnej prípravy, pretože mesto už niekoľko rokov má vyhotovenú projektovú dokumentáciu a udelené aj potrebné povolenia, na realizáciu však chýbajú peniaze. Ak sa skončia rokovania a posudzovanie s pozitívnym výsledkom, bude to pre kvalitu kultúrnych a sociálnych služieb v Leopoldove mimoriadne veľký úspech,“ dodáva prednostka úradu.

(jh)

V meste sa na referende zúčastnilo vyše 35 % voličov

Na dlhodobú vládnu krízu reagovalo aj referendum vyhlásené prezidentkou Z. Čaputovou, ktoré sa v celej krajine uskutočnilo v sobotu 21. januára. Jeho cieľom bolo to, aby sa občania vyjadrili k tomu, či súhlasia s tým, že predčasné skončenie volebného obdobia Národnej rady SR je možné uskutočniť referendom alebo uznesením Národnej rady SR, a to zmenou Ústavy Slovenskej republiky. Účast občanov pri urnách dosiahla len 27,25 percenta, čím aj toto referendum sa zaradilo medzi tie neúspešné. Spomedzi doterajších deviatich slovenských referend bolo úspešné len to v roku 2003 o podmienkach vstupu Slovenska do EÚ (52,15 %).

Na tohtoročnom referende sa v našom meste zúčastnilo 1152 voličov z celkového počtu 3270 oprávnených voličov. Volebná účasť dosiahla 35,22 %. Prehľadné výsledky o výsledkoch referenda prinášame v zjednodušenom prehľade.

Výsledky hlasovania v referende za mesto:

Počet voličov zapísaných v zozname voličov:	3270
Počet zúčastnených voličov:	1152
Volebná účasť:	35,22 %
Počet platných volebných lístkov:	1138
Odpoveď áno:	1120
Odpoveď nie:	18

Výsledky hlasovania v referende podľa jednotlivých okrskov:

Okrsk č. 1 – materská škola	
Počet voličov zapísaných v zozname voličov:	1018
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní:	371
Počet platných hlasovacích lístkov:	360
Odpoveď áno:	350
Odpoveď nie:	10

Okrsk č. 2 – mestská knižnica

Počet voličov zapísaných v zozname voličov:	1108
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní:	391
Počet platných hlasovacích lístkov:	390
Odpoveď áno:	384
Odpoveď nie:	6

Okrsk č. 3 – základná škola

Počet voličov zapísaných v zozname voličov:	1049
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní:	357
Počet platných hlasovacích lístkov:	355
Odpoveď áno:	353
Odpoveď nie:	2

Okrskok č. 4 – mestský úrad (pre ÚVTKOS a ÚVWV)

Počet voličov zapísaných v zozname voličov:	33
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní:	33
Počet platných hlasovacích lístkov:	33
Odpoveď áno:	33
Odpoveď nie:	0

(jh)

Minister strávil Štedrý večer vo väznici

Minister spravodlivosti Slovenskej republiky JUDr. Viliam Karas, PhD., spoločne so štátnou tajomníčkou Mgr. Editou Pfundtner a povereným generálnym riaditeľom Zboru väzenskej a justičnej stráže plk. Mgr. Michalom Sedliakom navštívili počas Štedrého dňa ústav v Leopoldove.

Prežívanie vianočných sviatkov väznenými osobami je iné, ako ľudí na slobode. Väznené osoby nemôžu byť účastní domácej vianočnej atmosféry, rodinných tradícií a najmä vzájomnej blízkosti so svojimi najbližšími. Aspoň čiastočne sa snaží personál zboru navodiť atmosféru Vianoc i v podmienkach výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody. V ústave Leopoldov sa príslušníci rozhodli pripraviť s väznenými osobami spoločný program na Štedrý deň. Spočíval napríklad aj vo varení tradičnej kotlíkovej kapustnice pre obvinených v zmiernenom režime.

Minister spravodlivosti si v úvode svojej vianočnej návštevy spolu so štátnou tajomníčkou uctili pamiatku príslušníkov, ktorí zahynuli počas mimoriadnej udalosti v novembri 1991, zapálením sviečky a spomienkou pri pamätníku pred administratívnou budovou. Riaditeľ ústavu plk. Mgr. JUDr. Ing. Lubomír Klištinec privítal hostí v tento deň symbolicky slovanským zvykom – čerstvým pečom voňavého chleba ako Božím darom. Chlieb sa v ústave pečie v stredisku vedľajšieho hospodárstva Pekáreň, ktorá má svoju dlhodobú tradíciu, a distribuuje sa i do ďalších ústavov zboru. V Expozícii histórie väznenstva na Slovensku a následnej prehliadke ústavu sa hostia oboznámili s históriou a súčasnosťou rozlohou najväčšieho a najstaršieho slovenského väzenského zariadenia.

Po prijatí služobného hlásenia vedúcim zmeny minister spravodlivosti spríjemnil vianočnú službu príslušníkov vianočným pečivom a oblátkami. Vianoční hostia sa odobrali na výstupný oddiel s názvom Šanca na návrat, kde sa práve konala vianočná besiedka s hudobným vystúpením a vinšovaním kolied. Hudobné predstavenie si pripravili sami

odsúdení umiestnení vo výstupnom oddiele. K prebiehajúcemu vyzdobovaniu vianočného stromčeka sa pripojila i štátna tajomníčka s ministrom. S načerpanou vianočnou atmosférou sa mohli hostia presvedčiť, či vôňa vysmážanej ryby vonia všade rovnako, aj napríklad v spoločnej stravovacej prevádzke ústavu, kde sa pripravujú jedlá pre všetky väznené osoby. Ako inak, práve na tomto mieste sa práve pripravovala Štedrá večera v podobe ryby a zemiakového šalátu.

Zo spoločnej stravovacej prevádzky prijali hostia pozvanie na návštevu oddielu doživotných trestov, kde si prezreli výtvarnú činnosť odsúdených umiestnených v tomto oddiele a terapeutickú miestnosť, ktorá slúži pre rôzne spoločenské účely odsúdených na doživotie pri vzájomných kontaktoch. Netradičné vianočné počasie prialo slnečnými lúčmi vareniu vianočnej kapustnice pod holým nebom, kde napokon aj minister prijal ponúknutý tanier voňavej kapustnice. Po krátkej diskusii s väznenými osobami a chutnej kapustnici sa hostia poďakovali personálu za výkon štátnej služby a všetkým zaželali pokojné prežitie vianočných sviatkov.

J. Štefanková

Predstavujeme vám...

Rozprávka je pre ňu forma rodinnej terapie

Zaiste aj vy patríte k rodičom, ktorí sa pýtajú, ako pristupovať k deťom, aby sme ich vychovávali, ale zároveň zbytočne netrestali. Niekoľko inšpirácií vám možno dá Trnavčanka Monika Bestvina Juranová, ktorá celé svoje detstvo aj mladosť prežila v našom meste, no už niekoľko rokov žije v Trnave. Takže ju môžeme počítať aj medzi Leopoldovčanov. Napísala neobyčajnú knižku Liečivé rozprávky s príbehmi o zvieratkách. V rozprávkových príbehoch sa zvieratká ocitajú v rôznych situáciách, ktoré poznáme

z bežného života. Máme ich zažité z detstva s našimi rodičmi alebo z dospelosti ako rodičia. Knihu nedávno predstavila aj trnavským čitateľom v knižnici.

„V profesijnom živote som záhradná a krajinná architektka. Práca v oblasti záhradnej architektúry a dizajnu ma veľmi baví. Ide o kreatívnu prácu, pretože každý klient je iný, a rovnako je iné aj prostredie, s ktorým pracujem. Keď navrhujem exteriér pre klienta, vždy sa snažím vytvoriť harmonický celok, akúsi visutú obývačku. Vzniká ďalší obytný priestor, ktorý plní funkcie podľa predstáv klienta. Písanie, v ktorom našla istý druh naplnenia, je však niečo ako forma relaxu,“ hovorí Monika Bestvína Juranová. „Písanie mojej knihy nemalo žiadnu stanovenú chronológiu, témy rozprávok prichádzali postupne a náhodne. Pri stretnutiach so známymi som pozorne počúvala, aké problémy riešia, a tak mi napadlo, že by to boli vhodné námety na rozprávky. Hlavnou myšlienkou knihy je to, aby si o vybraných témach mohli prečítať aj iní rodičia, ktorých rozprávky môžu inšpirovať, a možno si budú vedieť lepšie poradiť v daných situáciách so svojimi deťmi,“ hovorí Monika. Rozpráva o vzniku knihy, ktorú vydala prostredníctvom startlabeovej kampane. Dokonca prvý náklad knihy si už našiel svojich čitateľov. Ako hovorí, bola autorkou bez literárnej minulosti a kontaktov, no neobávala sa stavať na zdĺhavý a náročnejší proces samovydávanía, ktorý bol napokon aj úspešne zrealizovaný.

„Rozprávku vnímam ako najkrajšiu a najjednoduchšiu formu ako podať dôležitú informáciu. Rozprávka je detská, ale moja rozprávková kniha je z veľkej časti určená aj pre rodičov. Na konci každého rozprávkového príbehu som vložila doslov, ktorý nesie posolstvo. Rodičia si môžu prečítať viac o téme, ktorej je venovaná rozprávka. Napríklad prvá z rozprávok sa volá Môžeš si vybrať. Budujeme v deťoch vlastný názor a možnosť výberu. Uvediem príklad: dieťa ide von a rozhoduje sa medzi viacerými bundami. No základ má daný – aby si oblieklo bundu. Dieťa si buduje vlastný názor a samo sa podieľa na rozhodovaní. Cíti na ňom svoj podiel,“ hovorí Monika.

Monikina láska k prírode sa odzrkadlila aj v samotných rozprávkach. Preniesla ich do prírodného prostredia, kde opisuje jednotlivé biotopy. Deti sa tak učia nové poznatky o prírode, rastlinách a zvieratách. Väčšinu zvieracích postáv vyberala podľa ich skutočného správania sa v prírode, aby autenticky vykreslila zápletku rozprávky. Názvy rozprávok vyjadrujú hlavné témy. Svedčia o tom kapitoly ako odpozerané zo života: Môžeš si vybrať, Som taká aká som, Veľa kriku pre nič alebo Môžeš mi veriť. Spätne väzby na knihu boli veľmi príjemné. „Pri niektorých ohlasoch mi neraz od dojatia vyšla slza. Niektorí rodičia si viac začali uvedomovať to, aká je dôležitá ich pozornosť voči deťom, pochvala alebo dôvera. Iní sa zasa stotožnili s rozprávkovými postavami a pripomenuli si svoje detstvo.

Pred vydaním knihy počas startlabeovej kampane som spomenula, že rozprávky môžu pre rodičov pôsobiť aj ako terapia. V detstve sme možno nedostali od rodičov takú reakciu, akú sme očakávali, a mohla byť pre nás kľúčová. Na tom sú postavené naše rany a krivdy, ktoré si nesieme do dospelosti a aj na základe toho sa môže náš život uberať určitými smermi. Kniha môže mať terapeutický účinok,“ hovorí Monika a odpovedá aj na otázku, či nechcela študovať pedagogiku alebo psychológiu. „Zvažovala som aj túto cestu, ale som kreatívna duša a záhradné a krajinné inžinierstvo mi ponúkalo oveľa viac možností. Od detstva som mala rada prírodu, prácu v záhrade. Stará mama si so mnou užila, keď som ako dieťa v záhrade vytvárala rôzne jazierka. Preto som sa rozhodla pre spomínané štúdium, kde bolo okrem iného aj maľovanie či kreslenie,“ hovorí. Po úspechu Liečivých rozprávok je v zásuvke už ďalší titul, ktorý má Monika rozpísaný. Chodí na rôzne semináre, aj sa pripravuje na dvojročný výcvik terapií, takže ju to neustále ťahá do oblasti psychológie a ľudskej duše a teší sa, čo z toho vyplynie.

Text a foto Martin Jurčo

Knižka očami knihovníčky

Civilným povoláním krajinná architektka, v súkromí krehká mladá žena citlivo vnímajúca okolie a súvislosti. Monika Juranová, rodáčka z Leopoldova nás o tom presvedčila aj nedávno, keď na sklonku minulého roka predstavila čitateľskej verejnosti svoju knihu *Liečivé rozprávky*. Svoje poznanie a lásku k prírode pretavila do ôsmich príbehov so zvieracím obsadením, ktoré citlivo ponúkajú riešenia pre deti, ale aj pre rodičov a, ako sa v knihe píše, môže byť inšpiráciou pri riešení dôležitých tém vo vzťahu detí a rodičov. Na konci každého príbehu je schematicko-psychologické vysvetlenie, ktoré rodičom pomôže pochopiť zložitú a čistú dušu dieťaťa. Ako autorka tvrdí, kniha nemá ambíciu moralizovať a vychovávať. Ide skôr o akési posolstvo a ľudskú filozofiu v príbehoch. Možno preto, že rozprávky v knihe sú prerozprávane príbehy, vymyslené pre Monikinú dcéru Elu, a na svet prišli spontánne, „s láskou a od srdca“

Kniha má príjemný formát, nežnú grafickú podobu, podporenú ilustráciami Viktórie Žitňanovej Nagyovej. Súčasťou knihy je záložka a nálepka. Napriek štandardným odporúčaniam, že do knihy je zakázané písať, v tejto je k dispozícii zopár stránok s výzvou Pokresli ma! a takisto niekoľko čistých strán na poznámky k textu.

Veríme, že Monika ešte nepovedala svoje posledné literárne slovo a v budúcnosti budeme môcť predstaviť ďalšie dielo tejto talentovanej autorky.

Zuzana Martinkovičová

Základná organizácia SZTP sa rozrastá

Informovala o tom predsedníčka leopoldovskej odbočky Slovenského zväzu telesne postihnutých Zdenka Karabová na pravidelnom stretnutí, keď bilancovali rok 2022. Od začiatku roka im pribudlo 12 členov. Tak sa dá ešte lepšie organizovať výlety, stretnutia a podujatia. Zo zdravotných dôvodov sa, žiaľ, odhlásilo 6 doterajších členov, aj keď v minulom roku, našťastie, nezomrel ani jeden. Zdenka Karabová vedie klub už 6 rokov, za to obdobie sa leopoldovská odbočka rozrástla o 85 nových členov, ktorý je teraz v evidencii spolu 142. *„Organizácii sa darí vyvíjať svoju činnosť aj vďaka finančným podporovateľom. Je to hlavne Mesto Leopoldov, s ktorým máme dobrú spoluprácu, Mesto Hlohovec, Trnavský samosprávny kraj, Jadrová a vyradovacia spoločnosť Jaslovské Bohunice,“* hovorí Z. Karabová.

Členky výboru sa pravidelne stretávajú každý mesiac, podľa potreby aj častejšie a podakovali aj za venovanie 2 % zo svojich daní. Výročné stretnutie sa nieslo aj v znamení blahoželaného jubilatoma, ktorých prišla pozdraviť aj primátorka mesta. Z plánovaných akcií na tento rok už majú splnený januárový výlet do Vysokých Tatier na Hrebienok. *„Výlet sa veľmi vydaril, aj počasie nám prialo, zúčastnilo sa na ňom 31 členov. V apríli plánujeme organizovať záhradkársku výstavu do Trenčína. V júni je naplánovaný 7-dňový rehabilitačný pobyt v kúpeľoch Bojnice a v septembri 6-dňový pobyt v hoteli Kontakt Stará Lesná. Z ďalších plánovaných akcií spomeniem niektoré: v lete posedenie pri hudbe v spolkovej záhrade, kúpanie v Thermal Parku Dunajská Streda, plavba loďou do Viedne a na záver roka vianočné posedenie,“* pripomenula Z. Karabová a privítala nových členov SZTP. Pripomenula aj výstavu, na ktorej sa medzitým zúčastnili, a to výstava Zlaté ruky seniorov z Hlohovca, ktorá potrvá do 26. marca 2023 v Robotníckom dome v Hlohovci.

(maju)

Krádež katalyzátora treba ohlásiť

Vo viacerých médiách už pred časom prebehla správa o krádežiach katalyzátorov. Žiaľ, v záznamoch polície pribúda počet prípadov. Najprv sa množili v okolí Nových Zámok. Najmä v čase uzavretia hlohovského mosta a hromadeniu vozidiel na leopoldovskej železničnej stanici prišla informácia o podobnej situácii v Leopoldove a okolí. Anonymita parkoviska na železničnej stanici bola lákadlom aj pre zlodejov, a to najmä v zadnej časti parkoviska pri trati.

Viac informácií nám poskytli na Krajskom riaditeľstve Policajného zboru SR v Trnave. „Polícia od konca roka 2021 zaevidovala v okolí Leopoldova a Hlohovca celkovo 7 oznámení o krádeži katalyzátorov motorových vozidiel. V šiestich prípadoch riešili policajti pokus o priestupok na majetku, v jednom prípade išlo vzhľadom na okolnosti o trestný čin. Železničným policajtom sa podarilo stotožniť aj osoby z krádeží katalyzátora. Keďže bola už osoba riešená v súvislosti s inými majetkovými trestnými činmi, prípad si prevzal vyšetrovateľ majetkovej polície na konanie. Malo ísť o osobu vo veku 15 rokov. Trnavský vyšetrovateľ obvinil aj dvoch mužov. Viaceré skutky okrem týchto činov mali spáchať 15- a 32-ročný páchatelia. V zmysle zákona môže za takýto čin byť sadzba až na dva roky. V prípade mladistvého sa sadzba znižuje o polovicu. Polícia však zaznamenáva prípady krádeží katalyzátorov v celom kraji. „V súčasnosti však už nejde o stúpajúcu tendenciu prípadov,“ povedala Mária Linkešová z KR PZ Trnava. Ako nám pripomenula, krádeže katalyzátora treba vždy nahlásiť, aj keď ide o staré vozidlo a škoda sa neodhaduje na vysokú sumu. Ak si poviete, že to nestojí za nahlásenie, páchatel sa nenájde. Väčšie množstvo nahlásených prípadov podľa polície nepriamo pomáha pri odhalení a identifikácii zlodejov.

Pýtali sme sa aj na to, prečo je katalyzátor v hľadáčiku kriminálnikov. Pri otázke sa nečudoval učiteľ odborných predmetov automobilových Milan Eliáš zo Strednej priemyselnej školy dopravnej v Trnave. „Je to jedna z najdrahších častí vozidla,“ hovorí. „Katalyzátor, ktorý má kilogram, obsahuje niekoľko gramov drahých kovov. Ide o platínu, irídium alebo paládium. Nachádzajú sa v aktívnej časti katalyzátora a premieňajú škodlivé látky na prijateľné plyny. A platina je drahšie ako zlato. Zlodeji to robia cielene, lebo majú odberateľov. Proces zbavovania nánosu platiny z katalyzátora musí prebiehať na špecializovanom pracovisku, to bežný zlodej nebude robiť,“ hovorí M. Eliáš a pripomína, že ukradnúť katalyzátor je záležitosť piatich minút, a vôbec nemusí ísť o hlučných zlodejov. V dnešných časoch akumulátorových karbobrúsov ide o rýchlu záležitosť. Aj preto nielen polícia upozorňuje – ak vidíte podozrivé osoby v okolí áut najmä na stanici, buďte ostražití. Dnes môžu ukradnúť katalyzátor susedovi, zajtra vám.

Text a ilustr. foto: (maju)

Vianoce a fašiangy s Klubom slovenského folklóru Mestečko

Rovnako aj v zimných mesiacoch sa Klub Slovenského folklóru Mestečko v Leopoldove, aj vďaka aktivitám členov, výrazne aktivizoval na kultúrnom a spoločenskom živote v našom meste. Aj keď aj v minulosti sa organizovali rôzne typy podujatí pred Vianocami či počas fašiangov, tú pravú atmosféru dodáva takýmto sviatkom práve folklórne zoskupenie, ako je napríklad KSF Mestečko, a to vďaka krojom, sprievodu a najmä autentického programu. Členovia Klubu našťudovali počas spomínaného obdobia dve pásma.

Ako nás informovali Milan Klačko a Elena Slamková z KSF Mestečko, v decembri sa venovali spracovaným ľudovým koledám a piesňam z celého Slovenska, zvykom a vinšom, ktoré výstižne vyjadrovali kresťanské tradície. „Vianočne prestretý stôl, jabĺčka, oriešky, vianočka a lampáš vytvorili tú správnu atmosféru. Sviatočné úvodné slovo ešte umocnilo výnimočné chvíle. Klub sa predstavil premiérovým programom Koledy v Mestečku. Zazneli slovenské koledy z rôznych regiónov Slovenska. Lubozvučné tony huslí, nezameniteľné zvuky harmoniky boli popretkávané hovoreným slovom a vianočnými vinšmi,“ hovorí Elena Slamková. V tomto čase sa okrem námestia v Leopoldove predstavili aj v Piešťanoch na vianočných trhoch. Trošku výnimočnejšiu atmosféru potom preniesli aj počas 1. sviatku vianočného do Kostola sv. Ignáca v Leopoldove. „S veľkou pokorou a úctou boli zaspievané známe koledy vo farskom kostole a zavínšované požehnané vianočné sviatky. Príjemné prekvapili farníci, ktorí zostali po omši vo veľkom počte. Na záver najznámejšia koleda Tichá noc rozospievala aj veľa ďalších hlasov. Veľká vďaka patrí farárovi Patrikovi Bacigálovi za pozvanie a pohostenie na miestnej fare pre členov klubu,“ hovorí Elena Slamková.

Ešte skôr, než sa úspešne uskutočnil tento program, sa v Spolkovej záhrade tesne pred Vianocami stretli členovia KSF. Bol to spoločenský večer a bilančovanie úspešného roka. Po zhodnotení práce nasledovalo poďakovanie vedúcemu Milanovi Klačkovi za prácu pre klub, za prípravu choreografií, porozumenie a trpezlivosť. Odznela aj informácia o pozvaní

na Medzinárodný hudobný festival Ohrid v Severnom Macedónsku. „Ide o zaujímavú a lákavú pozvánku, keďže v predchádzajúcom roku sa na festivale zúčastnilo zhruba sto súborov z Európy,“ hovorí Milan Klačko.

Fašiangy boli ďalšou výraznou príležitosťou, keď sa predstavil KSF so svojím programom. Všetci zbehnúvši sa žili ich programom zloženom zo sprievodu masiek, uvedením fašiangových piesní, tancov a pochovávanía basy. Celý program by sa nezaobišiel bez súčinnosti mesta a všetkých aktívnych ľudí, ktorí prispeli k veselej až bujarej atmosfére tak, ako sa na fašiangovú atmosféru patrí. Fašiangová sobota vyvrcholila v Spolkovej záhrade, kam sa sprievod masiek presunul.

V Leopoldove na Námestí sv. Ignáca sa stretla veselá chasa s inými zamaskovanými aj nezamaskovanými Mestečanmi a spoločne sa všetci vybrali s hudbou a spevom do Spolkovej záhrady. Tí, čo si priniesli masky, dostali aj sladkú dobrotu. Prekvapili deti aj dospelí, ktorí pochopili zámer fašiangov a prišli v maskách. Na úvod veselo zaspievali, zatancovali a nasledovala žartovná rozlúčka a pochovávanie basy. Plačky vyplakali plné „kapesníky“ sĺz, zabavili sa, rozosmiali a nakoniec s Mestečanmi zatancovali. Dobré padli šišky, ktoré pripravili kuchárky základnej školy, fánky a aj slaninka, ktorú vinšovníkom na fašiangové šable napichovala primátorka T. Kavuliaková.

Ako sme sa dozvedeli, leopoldovský fašiangový program potom predstavil KSF Mestečko aj v ďalších okolitých obciach – v kultúrnom dome Paderovce a v Jaslovských Bohuniciach a napokon do tretice ešte prijali pozvanie na vystupovanie do viechy Jašter v Hlohovci na seniorské stretnutie hlohovského regiónu. „Veselý úvod vystriedal smútočný obrad, vytancovanie a do spevu sa pridali aj hostitelia. Okrem dlhého potlesku zazneli v osobných rozhovoroch od všetkých pochvalné slová. Súčasne bol Klub pozvaný na jesenné posedenie hlohovských seniorov s programom v rámci Mesiaca úcty k starším,“ povedala E. Slamková.

(maju)

Leopoldov bude opäť zelenší

Mesto sa už dlhodobo usiluje vytvárať podmienky na to, aby sme si uvedomili symbiózu medzi človekom a prírodou, ale zároveň aby prostredníctvom rastlín bolo estetickéjšie a pobyt v ňom, a to nielen v centrálnych častiach, pre ľudí príjemný.

Ešte na sklonku roka pracovníci, ktorí sa starajú o mestskú zeleň, realizovali aj rekonštrukciu záhonov na námestí – v parku, v časti pri malom detskom ihrisku a na opačnej strane cesty, pred obchodmi situovanými na námestí. Výsadbe predchádzala výmena zeminy vo všetkých záhonoch v hĺbke 25 až 30 cm z dôvodu preburinenia a prerastania koreňov burín do trvaliek. Pri návrhu vzhľadu záhonov vychádzali z umiestnenia výsadbových plôch voči slnku, čím boli plochy definované ako snečné a sčasti tienisté a podľa tohto kritéria bol aj vybraný výsadbový sortiment. Zohľadniť bolo treba aj výšku rastlín a dobu kvitnutia v kalendárnom roku. Všetky tieto parametre vytvorili mapu kvitnutia vybraných rastlín a druhov a tá zasa tvorila podklad pre súťaž a realizáciu výsadby záhonov.

Zakvitne mnoho druhov

Návrh zohľadňuje klimatické podmienky lokality aj jej využitie a je koncipovaný tak, aby sa použitým rastlinám v záhonoch darilo a aby kvitli postupne počas celého roka od skorej jari do neskej jesene. Už v marci po snežienkach začnú kvitnúť prvé narcisy a krokusy, nasledovať bude scila sibírska, hyacintovec španielsky, cesnak a tulipány. Od apríla postupne začnú kvitnúť brunera a srdcovka nádherná, neskôr mliečnik, orlíček, pakost, kosatec, ľan, rebríček, myší chvost, gypsomilka, ľaliovka, pivoňka, šalvia, agastache, jarmanka, železník, hosta, veronika, echinacea, žltuška, astra, rozchodník, ruža a v neskej jeseni veternica, hadovník, astra, bezklonec a hortenzia.

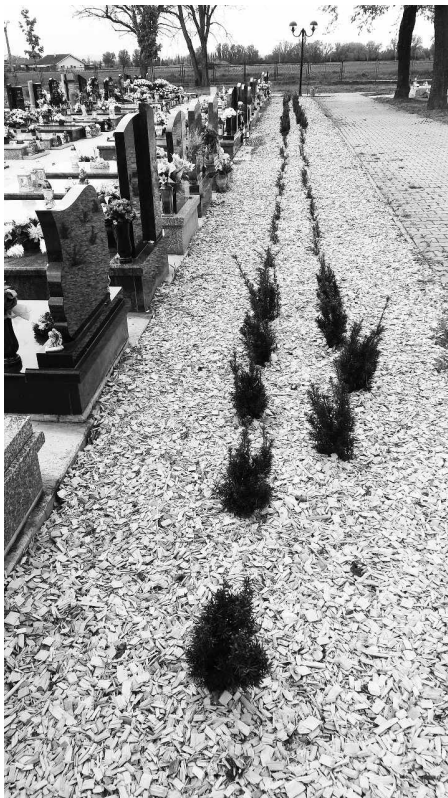
Do pôdy bol zapracovaný kompost a na dno výsadbového výkopu pribudlo kamenivo pre lepšiu štruktúru výsadbového podkladu. Výsadbu realizoval dodávateľ trvaliek PharmDr. Ing. Martina Kotlandová, Ph.D., z Předměříc nad Labem v spolupráci so zamestnancami mestskej zelene. Príprava podkladu trvala viac ako týždeň a samotné sadenie tri dni. išlo asi o 250 m² plochy. Celkovo mesto investovalo do výsadby a nákupu trvaliek 13 000 eur.

Výsadba stromov

Okrem kvetinových záhonov mesto investovalo aj do výsadby stromov. Pozdĺž cesty na

Štrkovku boli vysadené hrušky a oskoruše, teda pre naše končiny typické, možno však aj zabudnuté stromy, ktoré lákajú opelovače. Pri futbalovom ihrisku pribudli pestré jarabiny, na Štúrovej ulici javor a duby, ktoré zozelenia aj Hollého ulicu. Všetky okrasné parkové dreviny – lipy, duby, javory, a jarabiny – boli umiestnené do intravilánu, kde sa hodí tento druh drevín, typický pre parkové a polo-parkové prostredie.

Mesto sa rozhodlo vysadiť aj tradičné ovocné dlhodobé dreviny – hrušky a oskoruše. Išlo o tzv. staré odrody alebo genofondové rastliny, ktoré sa pestujú zo semienok, ako to ľudia robili v minulosti. Tieto odrody sú prirodzené v našich klimatických podmienkach. Vysádzaním týchto odrôd sa okrem ich zachovávania pre budúce generácie, dostáva k ľuďom ovocie rôznych chutí a vôní, keďže týchto starých odrôd je nesmierne množstvo. Sú väčšinou voľne rastúce a pomerne dobre sa adaptujú na klimatické zmeny. Majú silné korene a vďaka svojej prispôsobivosti odolávajú suchu a iným nepriaznivým vplyvom počasia. Staré odrody mesto nakúpilo z ovocinárstva Ovocný sad v Moravskom Lieskovom. Išlo o 30 ovocných a 35 okrasných stromov v hodnote asi 7 000 eur.

M. Kusá

Zaujímavosti pre záhradkárov

Ak pre vás nie je ďaleko pricestovať do Trakovíc a chceli by ste sa viac dozvedieť viac o prírode a záhrade, pozvánku na zaujímavé a podnetné podujatia nám zaslal známy odborník na zeleň Ivan Šipkovský, ktorý skrášluje aj mestskú zeleň v Leopoldove. Pozýva na sériu prednášok na tému Ekologizácia záhrad, alebo čo môžem urobiť ja pre kolabujúcu biosféru.

Prednášky Ivana Šipkovského sú organizované na konci každého mesiaca v roku 2023 (teda 31. marca, 28. apríla, 26. mája, 30. júna, 28. júla, 31. augusta, 29. septembra, 27. októbra a 15. decembra) so začiatkom v piatok 31. marca 2023 o 17:00 hod. v budove ZŠ s MŠ Trakovice. Ako nám Ivan Šipkovský pripomenul, vítaný je každý, komu nie je ľahostajné zdravé a udržateľné životné prostredie a vlastné dopestovanie zdravých potravín v záhrade. Na jednu z takýchto prednášok sa vyberieme aj my a sprostredkujeme vám ju v budúcom čísle Leopoldova.

(maju)

NAŠA ZÁKLADNÁ ŠKOLA JE 11.

NAJLEPŠOU V KRAJI

Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO) zverejnil rebríček najlepších škôl na Slovensku. Leopoldovská základná škola sa v ňom umiestnila na 147. mieste v rámci Slovenska. V Trnavskom kraji je 11. najlepšou školou (z 217 škôl) a zo škôl v okrese Hlohovec jej patrí dokonca 2. miesto.

INEKO v rámci metodiky hodnotenia v prípade základných škôl zohľadňuje najmä výsledky celonárodných testov v 5. a 9. ročníku (Testovanie 5, Testovanie 9) a mimoriadne výsledky žiakov vo vybraných súťažiach. V hodnotení dosiahla leopoldovská škola známku 7,3, pričom za testovanie v piatom ročníku získala hodnotenie 9, za testovanie v deviatom ročníku to bolo 6,9 a za mimoriadne výsledky 6,7.

(mk)

DÍLER DROG OPEROVAL AJ V NAŠOM REGIÓNE

Ako informovalo KR PZ v Trnave, policajti mali 29-ročného Hlohovčana v hľadáčku niekoľko mesiacov. Predajú drog sa mal venovať minimálne od septembra 2020 a pri ich predaji mal spolupracovať s ďalšími osobami. Krajský vyšetrovateľ ho obvinil z obzvlášť závažného zločinu. Za predaj a distribúciu drog mu môže hroziť strata slobody na 10 až 15 rokov. Polícia už zistila z jeho okruhu dvoch mužov vo veku 25 a 43 rokov, ktorí boli za drogy už právoplatne odsúdení. Z drogovej trestnej činnosti je podozrivá aj 23-ročná žena, ktorú stíha trnavský vyšetrovateľ v inej trestnej veci. „Obvinený muž dovážal

a distribuoval drogy, pervitín, ďalším osobám na predaj. Cieľovými lokalitami boli najmä okresy Hlohovec, Piešťany a blízke okolie. Na čiernom trhu inkasoval 35 eur za gram drogy alebo 50 eur za kubík,“ informovala polícia. Policajní operatívci ho obmedzili na osobnej slobode minulý týždeň v istom nákupnom centre v Piešťanoch a vyšetrovateľ ho na základe dôkazov obvinil z nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi závažnejším spôsobom konania. „Spolu s obvinením predložil vyšetrovateľ aj návrh, aby bol muž stíhaný vo väzbe. Sudca sa s návrhom stotožnil a muž bol policajnou hliadkou eskortovaný do výkonu väzby,“ dodala polícia.

(maju)

KDE ODOVZDAŤ DAŇOVÉ PRIZNANIE?

V súvislosti s minuloročným rozhodnutím o redukcii siete daňových úradov na Slovensku sa občania zaujímajú, kde môžu odovzdať svoje daňové priznania, keďže zo siete úradov vypadol aj hlohovský daňový úrad. Daňový úrad Trnava informoval, že občania môžu priznanie k dani z príjmov za rok 2022 podať okrem svojich stálych zložiek (v okolí napr. Piešťany, Trnava) aj na dočasnom kontaktnom mieste, ktoré bude zriadené v priestoroch Mestského úradu v Hlohovci na Ul. M. R. Štefánika, a to v dňoch 29. až 31. marca 2023 od 8,00 h do 16,00 h.

(r)

ŠKOLÁCI VINŠOVALI

Tak ako po minulé roky aj v tohtoročnej fašiangovej obdobe prišli veselí fašank zavinšovať vedeniu mesta aj žiaci zo

základnej školy. prostredníctvom neho realizovali svoj fašiangový projekt, ktorého súčasťou bola príprava kostýmov a fašiangového programu, sprievod mestom a vystúpenie na mestskom úrade. Školáci sa veru nedali zahanbiť a dostatočne hodnoverne preukázali, že poznajú tradície svojich predkov a tým, ako sa vžili do funkcie jednotlivých postáv, ukázali, že pochopili aj poslanie fašiangových slávností.

(jh)

NIEKEDY SA OPLATÍ PRÍSŤ DO ŠKOLY AJ CEZ PRÁZDNINY

Odjakživa platilo, že babky a dedkovia dokážu svojim vnúčatám poskytnúť to, na čo ich rodičia nemajú čas. Môžu sa im venovať, mnohému ich naučiť...

Členky a členovia OZD Šanec si vyskúšali, či to ešte platí. V spolupráci so Základnou školou Leopoldov pripravili deťom počas jarných prázdnin zaujímavý program. Prvý prázdninový deň bolo na programe hranie spoločenských stolových hier a pohybové hry, ktoré hrávali naši starí rodičia. Pod názvom Podme sa spolu hrať sa deti naozaj hrali – rôzne stolové hry, človeče, pexeso, skladačky... Naučili sa však aj niečo staré,

pre ne možno nové – Kráľu, kráľu, daj vojačka, Na tretieho, Ide Pešek okolo...

Ďalší deň bol pre deti pripravený program v školskej kuchyni, kde piekli a varili. Svoju zručnosť si deti vyskúšali pri vykrajovaní rôznych tvarov z lineckého cesta, ktoré potom zlepovali lekvárom (zlepované kolečká), okrem toho šúľali šúľance či tvarovali krumplové báleše. Naozaj chutilo, a to dvojnásobne, veď si ich pripravovali pre seba!

A do tretice si deti s dôchodcami zahrli stolný tenis a futbal, vybranú či rôzne hry s loptou v školskej telocvični. Verte, že ich usmiate tváre boli pre nás tou najlepšou odmenou. Potvrdilo sa nám, že stále ich máme čo naučiť.

Podakovanie patrí tým, ktorí sa zúčastnili – pani Beníková, Ďurišová, Pagáčová, Kleimanová, Piovarčiová, Ilková, Žilková, Slamková, Beťáková, Horská, Benková, Polčík, Pagáč, Lesay, Piovarči.

V Knihe akcií OZD Šanec je napísané: „Prežila som príjemné a veselé doobedie plné radosti, akú môžu iba deti dať.“

Anežka Benková, predsedníčka OZD Šanec

My len doplníme, že okrem týchto úžasných aktivít bol jeden deň venovaný ešte práci v počítačovej učebni, kde deti získali základy programovania bez počítača a vyskúšali si prácu s programovateľným robotom.

POĎAKOVANIE

Ďakujeme deťom, mládeži a spoločenstvu L'Múry za koledovanie počas vianočných sviatkov v kostole a v našich príbytkoch. S krásnym novým programom oživilí tradíciu našich predkov. Je veľká chvála, že deti pomáhajú deťom.

Občania Leopoldova

PRÍDTE DAROVAŤ

KRV

Mesto v spolupráci s Národnou transfúznou stanicou pripravujú na stredu 22. marca v klubovni mestskej knižnice Leopoldovskú kvapku krvi. Pracovníci mesta zároveň prosia občanov, ktorí chcú podporiť projekt darovania, aby sa ohlásili na tel. čísle 0910 863 986 alebo sa zastavili na mestskom úrade a nahlásili svoj záujem, pretože počet darcov je obmedzený. Odber sa bude uskutočňovať medzi 8. a 11. hodinou a o presnom čase Vášho odberu vás budú informovať pracovníci mestského úradu.

(jh)

PRE NÁVŠTEVNÍKOV KNIŽNICE

Mestská knižnica Leopoldov oznamuje svojim čitateľom, že od 1. februára 2023 bude mať zmenené otváracie hodiny takto: Pondelok a štvrtok od 10.00 h – 12.00 h a od 13.00 h – 18.00 h.

Utorok doobeda zatvorené, popoludní od 13.00 h – 16.30 h.

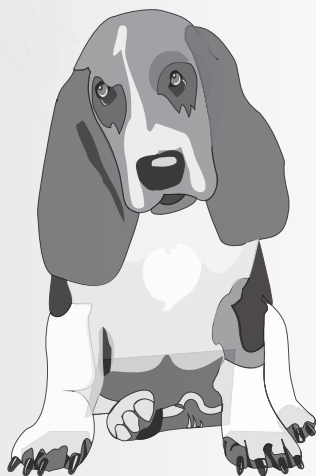
Streda a piatok od 8.30 h – 12.00 h a od 13.00 h – 16.30 h.

PSÍČKARI, POZOR!

MTK Leopoldov upozorňuje majiteľov psov na dodržiavanie zákazu vodenia psov do športového areálu, keďže niektorí majitelia psov ignorujú všetky pravidlá a nechávajú svojich „maznáčikov“ urobiť potrebu priamo na ihrisku.

Areál je riadne označený tabuľkou Zákaz vstupu psom na vstupnej bráne. Ihrisko je určené na športové aktivity a nie na vodenie psov. V areáli je nainštalovaný kamerový systém, vďaka ktorému je možné v prípade potreby nezodpovedného „psíčkara“ aj so psom identifikovať.

Ďakujeme.

MESTO MREŽÍ BEŽÍ *pridaj sa :)*

Rohýbte sa,
motivujte jeden
druhého
a porovnajte
svoje výkony.

POHYBOVÁ VÝZVA BEH/CHÔDZA PRE LEOPOLDOVČANOV

OD 1. 3. 2023 DO 31. 5. 2023

PRAVIDLÁ VÝZVY

Výzva je určená pre každého, kto má trvalý alebo prechodný pobyt v Leopoldove.

Od 1. 3. 2023 do 31. 5. 2023 zaznamenajte svoju pohybovú aktivitu prostredníctvom smart zariadenia (fitness náramok, hodinky, telefón...).

Zaregistrujte sa cez online formulár a do 3 dní od uskutočnenia pohybovej aktivity zašlite údaje o vykonanej aktivite prostredníctvom online formulára na stránke www.mestomrezibi.sk.

Minimálna dĺžka jednej aktivity: beh – 2 km, chôdza – 5 km. Akceptujeme aj bežecký pás.

Výsledky zverejníme na stránke mesta www.leopoldov.sk v sekcii potrebujem vybaviť – Kultúra a šport – Mesto mreží beží. Tam nájdete aj linku na online registráciu do výzvy a viac informácií.

Katégorie: beh muži, beh ženy, chôdza muži, chôdza ženy (je možné prihlásiť sa len do jednej katégorie).

Odmeny: poukazy v športovom obchode: 1. miesto - 40 eur, 2. miesto - 30 eur, 3. miesto - 20 eur. Odmenu, diplom a medailu získajú prví traja najúspešnejší v každej katégoriei.

Zo všetkých účastníkov (behu aj chôdze) vyzrebuje troch ďalších výhercov poukazov v hodnote 20 eur. Každý účastník výzvy dostane diplom a darček Mesto mreží beží.

Na symbolickú odmenu sa môžu tešiť aj tí, ktorí dosiahnu nasledujúce záchytné body:

- nad 80 km beh, nad 120 km chôdza: cereálne tyčinky,
- nad 120 km beh, nad 200 km chôdza: proteínové tyčinky,
- nad 200 km beh, nad 400 km chôdza: vitamíny,
- nad 300 km beh, nad 500 km chôdza: iontový nápoj.

Výzva nie je súťažou v pravom zmysle slova, ide len o zábavnú aktivitu, kde sa môžu účastníci navzájom porovnávať, ale aj podporovať a motivovať. Podstata je zašportovať si s radosťou. Prosíme všetkých, aby ceny vnímali skôr ako bonus či odmenu, nie ako cieľ výzvy.

Veríme, že všetci účastníci dodržia stanovené pravidlá a podmienky. Nejde len o to, zachovať sa čestne voči ostatným účastníkom a organizátorom, ale predovšetkým voči sebe samým.

Facebook Mesto Leopoldov

Instagram nasemesto_leopoldov

www.leopoldov.sk

mesto@leopoldov.sk

Aplikácia Správy o meste Leopoldov

Podmienky výzvy, podrobnejšie informácie
a linka na online registráciu: www.leopoldov.sk

VČERA, DNES A ZAJTRA (20)

Čoho je moc, toho je moc (a niečoho zase málo)

Vianočné obdobie skončilo a ja bilancujem. Práve odskakujem od českého filmu Poslušně hlásím, ktorý na nejakom kanáli komerčnej televízie vysielajú systémom 10:10 – desať minút filmu a desať minút reklamy. Nič to, videl som ho mnohokrát, vysielajú ho už roky takmer nonstop všade, kde sa dá, a aj vo vianočnom čase ho vysielali niekoľkokrát vo všetkých televíziách. Tých titulov sa podobným spôsobom vysielala veľa. Celá plejáda sviatočných perál najmä našej, vlastne prevažne českej, ale i svetovej proveniencie. Najstaršie sú náročne digitálne reštaurované, pretože sa to komerčne ešte stále oplatí – zaručene fungujú na pritiahnutie diváka. Treba byť trpezliví, určite ich zaradí aj slovenská alebo česká verejnoprávna televízia, zatiaľ bez otravných a väčšinou primitívnych reklám.

Moje prvé kontakty s kinematografiou sú už bradaté. Mal som asi šesť rokov, keď strýko obradne zapínal televízor Athos do polohy žeravenie, elektrónky jedného z prvých československých televíznych prijímačov sa „nažhavili“, čo signalizovala malá svietiaci sklenená guľka, dávny predchodca svietiacich diód. Strýko ešte zavesil pred obrazovku dúhovú clonu na navodenie farebnej ilúzie a rodina aj známi mohli zasadnúť a pokochať sa vtedy ešte málo dostupnou technickou novinkou, lepšie povedané programom z útľej ponuky vtedajšej televízie. Ja som zasadol strýkovi na kolená, a on, ako som už kdesi písal, mi ako mentor dovolil sledovať aj niektoré programy na začiatku označené hviezdíčkou (nehodné pre deti). Pri chúlостivých scénach mi zakrýval oči dľaňou, aby nebol ohrozený môj mravný vývoj. Treba povedať, že vtedajšie chúlостivé alebo drastickéjšie scény by sa dnes bez označenia hviezdíčkou premietali deťom ako rozprávka na dobrú noc.

To boli moje prvé kontakty s televíznym programom aj filmom ako takým. Musím priznať, že film mal na mňa veľký vplyv a donedávna som si myslel, že sa v tejto oblasti viem celkom dobre orientovať. Nedávno som však dostal ako darček hru Tipni si!, ktorá obsahuje 63 kariet na každej tri otázky z kinematografie, teda so 189 otázkami. Väčšinou to boli otázky naozaj iba tipovacie, ale bolo tam aj veľa filmov najmä zo súčasnosti, ktoré mi nič nehovorili. Bilancia bola hrozivá – nevedel som odpovedať ani na jednu otázku. Príčin bude asi viac. Ako staršiemu divákovi mi asi už ušiel vlak s novou tvorbou, alebo nová tvorba v sebe neprináša to, čo by sme boli ochotní konzumovať bez toho, aby sme si niečo odniesli. Niekedy ani len zábavu a už vôbec nie sviatočnú atmosféru. Časy, keď som často navštevoval kino najskôr ako divák, potom aj ako premietáč, sú minulosťou. Aj keď prítímie kina ponúka oveľa autentickéjšie zážitok z filmu ako televízia, spohodlneli sme a vyberáme si jednoduchší spôsob pobavenia. Vládcovia minulého režimu sa pokúšali prekryť pôvod našich najväčších sviatkov, ale nemohli si ich dovoliť ignorovať úplne, a preto podobne ako

dnes nasadzovali do týchto období zaručene úspešné tituly. Malo to však pre ich propagandu až kontraproduktívny dôsledok, pretože znásobovali výnimočnosť sviatočných dní. Dnes sa tento aspekt vytráca pre nenásytnosť alebo možno bezradnosť televízií za každú cenu pritiahnúť diváka celý rok. Takpovediac znevažujú „sviatočnú ponuku“ bezhlavým niekoľkonásobným uvádzaním v priebehu roka. Je pozoruhodné, že väčšina skvostných a zaručene divácky úspešných filmov pochádza z čias, ktoré sa považujú za totálne neslobodné a ešte pozoruhodnejšie je to, že sú stále žiadané. Bude to asi dôkaz, že moje úvahy nepramenia iba z nostalgie staršieho človeka, ale sú to filmy kvalitné a akceptované naprieč generáciami. Dnes máme možnosť pustiť si všetko zo záznamu, ale nie je to ono. Vytráca sa moment očakávania a viac-menej stanoveného času, keď nám niekto ponuku pripravil, a predpokladáme, že ju budeme zdieľať aj s inými ľuďmi. Trochu sa to podobá kresťanskému adventu, keď sa chystáme na príchod niečoho pekného a zároveň tajomného. Vôbec neprekáča, že sa toto povznášajúce obdobie opakuje po stáročia, ale iba raz za rok. Možno sa niekomu budú zdať moje úvahy a prirovnania nevhodné, kráčame však životom spoločne a všetky pekné veci majú mať odozvu aj uplatnenie pre všetkých. Svet sám je krutý a vládne v ňom zákon silnejšieho, jeden druh požiera druhý, aby prežil a, bohužiaľ, práve preto to v prírode funguje. Možno to platí aj v ľudskej spoločnosti, ale tú nadstavbu, ktorú máme v hlave, by sme mali používať, aby to fungovalo aj bez násilia a zabíjania, ktoré nám často ponúka aj audiovizuálny priemysel. Na záver spomeniem jeden film z každoročnej vianočnej ponuky, ktorý u mňa napriek častému reprízovaniu vyvoláva dobrú náladu a upevňuje zdravie. Skvelý český film *Marečku, podejte mi pero!* s plejádou skvelých hercov, plný situačného nepodliezavého humoru a skrytých inotajov, na rok 1976, keď vznikol, odvážnych a nadčasových. Videl som ho možno aj päťdesiatkrát a pôsobí na mňa až fyziologicky. Pri sledovaní časti, keď sa schádza Hujerovo príbuzenstvo na rodičovské združenie, majú moji príbuzní strach o moje zdravie, pretože u mňa vždy vyvolá záchvat frenetického smiechu. Želám sebe aj vám, aby sa nám televízna sviatočná ponuka aj v budúcnosti neobjedla a aby konečne začalo vznikať viac novodobých diel, ktoré by boli hodné toľkého reprízovania.

Vojtech Moravčík

Platí novela zákona o cestnej premávke

Nedávno sa na križovatke Kukučínovej a Hviezdoslavovej ulice stala smrteľná dopravná, keď vodičov osobného auta s piešťanskou ŠPZ nedal prednosť kolobežkárovi, ktorý prechádzal po hlavnej ceste. Na cestách sú ohrození okrem chodcov aj cyklisti, kolobežkári a ďalší, ktorí používajú najrozmanitejšie dopravné prostriedky športovej povahy. Pravidlá cestnej premávky musia dodržiavať aj oni. Radi by sme pripomenuli zmeny v zákone, ktoré zvyšujú ochranu cyklistov na cestách.

Predchádzanie

Do zákona sa dopĺňa, že vodič je pri predchádzaní iného vozidla povinný prihliaďať najmä na rýchlosť, druh svojho i predchádzaného vozidla, poveternostné podmienky a stav a povahu vozovky.

Bočný odstup pri predchádzaní

Ustanovuje sa minimálna bočná vzdialenosť, ktorú by mal vodič dodržať pri predchádzaní cyklistov, ale aj chodcov, kolobežkárov, vodičov samovyvažovacích vozidiel či malých motocyklov, a to: odstup najmenej 1 meter pri najvyššej dovolenej rýchlosti do 50 km/h a najmenej 1,5 m v ostatných prípadoch. Minimálna vzdialenosť nie je definovaná absolútne. Ak vzhľadom na všetky aspekty situácie bude potrebné predbiehať cyklistu s väčším bočným odstupom, predbiehajúci vodič sa nemôže vyvíňovať, že dodržal predpísanú minimálnu vzdialenosť.

Nové základné povinnosti vodiča

K základným povinnostiam vodiča sa pridáva aj neohrozenie cyklistov na cestičke pre cyklistov, pri odbočovaní a vchádzaní na cestu, pri otáčaní a cúvaní. Zároveň sa zakazuje zastavenie vozidla nielen na priechode pre chodcov a priechode pre cyklistov, ale aj na mieste určenom na prechádzanie.

Odbočovanie cyklistov vľavo

Po novom pre cyklistov neplatí doterajšia povinnosť pri odbočovaní vľavo zaradiť sa čo najďalej vľavo v časti vozovky určenej pre jeho smer jazdy.

Dávanie prednosti

Jasne sa ustanovuje prednosť každého, kto ide rovno, pred tým, kto odbočuje, a to bez ohľadu na stavebnú formu a oddelenosť cesty. Vodiči tak budú musieť dať prednosť aj cyklistom idúcim súbežne s cestou, napr. aj po priechode pre cyklistov.

Jazda cez križovatku

Vodič, ktorý prichádza do križovatky po vedľajšej ceste označenej dopravnou značkou „Daj prednosť v jazde“ alebo „Stoj, daj prednosť v jazde“ bude povinný dať prednosť v jazde aj cyklistom idúcim súbežne s hlavnou cestou, napr. aj po priechode pre cyklistov.

Zákaz zastavenia a státia

Rozširuje sa zákaz zastavenia a státia na cyklistickej infraštruktúre. K zákazu na cestičke pre cyklistov a ochrannom pruhu pre cyklistov pribúda aj zákaz zastavenia a státia na cyklistickom pruhu.

Jazda cyklistov po chodníku

Umožňuje sa jazdenie na chodníku aj cyklistom, ktorí sprevádzajú alebo vezú na bicykli dieťa do 10 rokov. Jazdiť smú po pravej strane chodníka, ak tým neohrozujú ani neobmedzujú chodcov.

Jazda cyklistov vedľa seba

Rozširuje sa aj možnosť cyklistov jazdiť vedľa seba. Dvaja cyklisti smú ísť teraz vedľa seba len po cestičke pre cyklistov, ak tým neobmedzujú a neohrozujú ostatných účastníkov cestnej premávky. Táto možnosť sa rozšíri aj o iné druhy komunikácií, na ktorých nie je

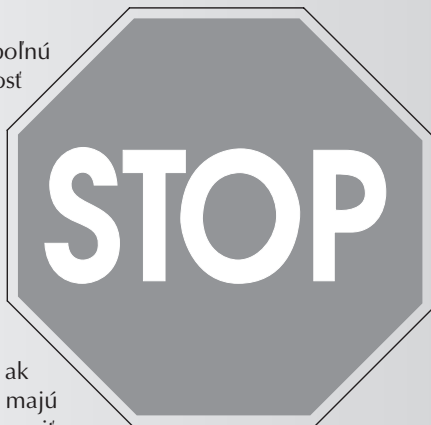
voľnejší pohyb cyklistov problematický. Pôjde o poľnú a lesnú cestu a obytnú zónu. Dopĺňa sa možnosť jazdy vedľa seba pre skupinové jazdy. V skupine najmenej šiestich cyklistov môžu jazdiť dvaja cyklisti vedľa seba.

Pravidlá na bicyklovej ceste

Ide o cestu vymedzenú dopravnou značkou, na ktorej "auto je hosť". Bicyklovú cestu môžu cyklisti používať v celej šírke určenej pre ich smer. Na bicyklovej ceste vodič smie jazdiť rýchlosťou najviac 30 km/h. Motorovým vozidlám je jazda na bicyklovej ceste zakázaná, ak dopravnou značkou nie je určené inak. Aj vtedy majú cyklisti prednosť. Vodiči áut ich nesmú ohroziť a predchádzať ich môžu iba pri dodržaní bočného odstupu najmenej 1,5 metra. Zastavenie a státie motorových vozidiel okrem motocyklov je na bicyklovej ceste povolené len na vyznačených miestach.

Sankcie

Za nedanie prednosti v jazde, za ohrozenie cyklistu prechádzajúceho cez priechod pre cyklistov a za ohrozenie cyklistu pri predchádzaní hrozí v blokovom konaní pokuta do 150 eur a v riadnom konaní pokuta 60 až 300 eur a zákaz činnosti do 2 rokov. Za porušenia ostatných pravidiel možno uložiť pokutu do 100 eur a v blokovom konaní do 50 eur.

(morma)

Šachová partia pre zábavu i poučenie

Biely: **Gorazd Kollárik** (SVK)

Čierny: **Adéla Janoušková** (CZE)

Súťaž: Medzinárodný turnaj SOP (B)

Miesto a dátum: Piešťany 13. 7. 2022

Otvorenie: Sicílska obrana (B33)

1.e4 c5 2.f3 Jc6 3.d4 c:d4 4.J:d4 Jf6 5.Jc3 e5 6.Jdb5 d6 7.Sg5 a6 8.Ja3 b5 9.Jd5 Se7 10.J:e7 J:e7 11.S:f6 (11.Dd3 d5 12.e:d5 Sf5 13.Db3 D:d5 14.D:d5 Je:d5 15.c4 b:c4 16.S:c4 0-0 Anand vs. Leko, Linares 2005) **11. - g:f6 12.Sd3** (12.Dd2 f5 13.c4 f:e4 14.c:b5 d5 15.b:a6 S:a6 16.S:a6 V:a6 17.0-0 Db6 18.Vf1 Vg8 19.g3 f5 20.De2 Kf8 s obojstrannými možnosťami, 12. - Sb7 13.0-0-0 S:e4 14.D:d6 Jc6 15.Dc5 De7 16.De3 Sg6 17.h4 h5 18.Sd3 Vc8 19.c3 De6 podľa G. Timoščenka; 12.c4 f5 13.e:f5 J:f5 14.c:b5 Jd4 15.Vc1 Vg8 16.Vc3 Dh4 17.b:a6 Kf8 18.Dd2 Vg4 19.h3 Ve4 20.Ve3 Jf5; 12.Df3 f5 13.e:f5 S:f5 14.Sd3 Se6 15.0-0 d5 16.Vfd1 Dc7 17.Df6 0-0-0 Rogers vs. Kostič, Valevo 1984) **12. - d5 13.0-0** (13.c3!? Vg8!? 14.Jc2 V:g2 15.e:d5 D:d5 16.Je3 Dc6 17.J:g2 D:g2 18.Vf1 Sh3 19.Dd2 e4 20.Se2 Dg6 =>) **13. - Sb7 14.Ve1!?** (14.De1!? Vg8 15.f3 Jg6 16.g3 Db6+ 17.Kh1 Dd4 18.Df2

D:f2 19.V:f2 Vd8 20.e:d5 S:d5 21.Jb1 f5 22.S:f5 Jh4 23.S:h7+ S:f3+ 24.Kg1 Vd1+ 25.Vf1 V:f1+ 26.K:f1 Vh8 27.Sd3 e4 28.S:e4 S:e4 29.Jd2 S:c2 30.g:h4 V:h4 =) **14. - Jg6?! 15.e:d5 S:d5** (15. - D:d5 16.Se4 D:d1 17.Va:d1S:e4 18.V:e4 Ke7 19.g3 f5 20.Ve2 Vhd8 21.V:d8 V:d8 22.c4 b:c4 23.J:c4 Ke6 24.f3 Vd1+ 25.Kf2 f4 =) **16.Se4?! S:e4 17.V:e4 f5 18.Ve1 Df6?! (18. - Vc8! 19.D:d8+ K:d8 20.Vad1+ Ke7 21.c3 Vhd8 22.Jc2 V:d1 23.V:d1 Ke6 24.g3 f4 25.f3 h5 =) 19.c3?! (19.c4! Vd8 20.Db3 Vg8 21.c:b5 Jh4 22.Dc3 Kf8 23.Vad1 V:d1 24.V:d1 f:g3 25.h:g3 Jf3+ 26.Kg2 Jh4+ 27.Kf1 Jf5 28.b:a6 D:a6+ 29.Kg1 De6 +/-) 19. - 0-0 20.De2 Kh8 21.Kh1 Vg8 22.Vg1** (22.c4 Vae8 23.g3 Dc6+ 24.f3 b:c4 25.J:c4 e4 26.Jd2 e3 27.Jf1 f4 28.Vac1 Dd5 29.Ved1 D:a2 30.Va1 Db3 -/+) **22. - Vg7** (22. - Jf4!? 23.De3 Vad8 24.Vae1 Jd3 25.Ve2 f4 26.Df3 Dg6 27.Jc2? e4 28.D:e4 D:e4 29.V:e4 J:f2 mat) **23.Vae1** (23.c4?! Vag8 24.g3 Dc6+ 25.f3 b:c4 26.J:c4 f4 27.Vad1 f:g3 28.h:g3 De6 29.Vgf1 e4 30.b3 Je5 31.J:e5 D:e5 32.g4 Vg6 33.Dh2 Dg7 34.Vd5 e:f3 35.Vg1 V:g4 -/+) **23. - Vag8 24.g3 e4** (24. - Dc6+ 25.f3 f4 26.c4 f:g3 27.h:g3 b:c4 28.J:c4 f6 29.Vd1 De6 30.Kh2 Df5 31.g4 Jf4 32.g:f5 V:g1 33.V:g1 J:e2 34.V:g8+ K:g8 35.Jd6 Kg7 =) **25.Jc2** (25.f3? f4 26.D:e4 f:g3 27.h:g3 Dg5 28.De3 Dh5+ 29.Kg2 Jh4+ 30.Kf2 Jf5 31.Dc5 Dh2+ 32.Vg2 Dh3 33.Veg1 f6 34.Dc6 Dh6 35.f4 V:g3 36.V:g3 D:f4+ 37.Df3 Dd2+ 38.De2 D:e2+ 39.K:e2 V:g3 40.V:g3 J:g3+ +/-) **25. - Je5 26.Jd4 Vg6?! 27.f3 Jd3?! (27. - f4! 28.D:e4 Jc4 29.g4 J:b2 30.Je2 Dg7 31.J:f4 Vd6 32.Jd5 Vgd8 39.De8+ V:e8 34.V:e8+ Dg8 35.V:g8+ K:g8 36.Vb1 V:d5 37.V:b2 Vd3 38.Kg2 V:c3 39.h4 Kg7 40.Kf2 Va3 =) 28.Vef1 De5 29.f:e4 D:e4+** (29. - f:e4 30.V:f7 Vf6 31.V:f6 D:f6 32.Vf1 De7 33.Jf5 De6 34.De3 Vf8 35.Dd4+ De5 36.D:e5+ J:e5 37.b3 Vd8 38.Ve1 Jd3 39.Ve2 Vd5 40.Je3 Vc5 +/-) **30.D:e4?! (30.Vg2 Ve8 31.V:f5 D:e2 32.V:e2 V:e2 33.J:e2 J:b2 34.V:f7 Vd6 35.Jd4 Kg8 36.Vc7 Jd1 37.Vc8+ Kf7 38.Jf3 Je3 39.h4 h6 40.Jd4 Vf6 +/-) 30. - f:e4 31.V:f7 Ve8** (31. - J:b2 32.Ve7 Ja4 33.c4 b:c4 34.Vc1 Jb6 35.V:e4 Vg4 36.V:g4 V:g4 37.Je2 Ve4 38.Jc3 Ve3 39.Kg1 Kg7 40.Kf2 Vd3 =) **32.Vgf1** (32.Vg2 e3 33.Kg1 Kg8 34.Vf5 Vd6 35.Kf1 Jc1 36.Ke1 e2 37.Vf3 b4 38.g4 Vf6 39.Jf5 Vd8 40.V:e2 J:e2 41.K:e2 b:c3 42.V:c3 Vd7 43.b4 Kf7 44.Ke3 Ve6+ 45.Kf3 Kf8 =) **32. - Kg8** (32. - e3!? 33.Vf8+ Vg8 34.V:e8 V:e8 35.Je2 J:b2 36.Vf6 Va8 37.Ve6 Jd1 38.Vd6 Jf2+ 39.Kg2 Vf8 40.Jf4 Je4 41.Ve6 J:c3 42.a3 a5 43.V:e3 b4 44.a:b4 a:b4 45.Jh5 Vb8 s obojstrannými možnosťami) **33.Kg2?! (33.b3! e3 34.Vd7 Vg7 35.V:g7+ K:g7 36.Je2 Jf2+ 37.Kg2 Je4 38.Vc1 Ve5 39.c4 b:c4 40.b:c4 Kf7 41.Jd4 Jd2 42.c5 e2 43.Kf2 Je4+ 44.K:e2 V:c5 45.V:c5 +/-) 33. - e3 34.Je2 J:b2 35.Vd7** (Pozri diagram!) **1/2:1/2**

Šachová teória sa časom mení. Kedysi sa ťah pešiakom 5. - e5 v sicílskej obrane (B33 - Laskerov alebo Čeljabinský variant) považoval za slabý, lebo po ňom zostalo výborné miesto pre bieleho jazdca na poli d5. Po mnohých analýzach a preverení v turnajových partiách sa ukázalo, že veci sa majú inak. Miesto 10.J:e7 sa odporúča radšej branie strelcom, čo je logickejšie: 10.S:f6 S:f6 11.c4 b4 12.Dc2 0-0 13.Se2 a5 14.0-0 Sg5 15.Dd3 Se6 16.Vfd1 Vb8 17.b3 g6 18.Sf3 Kg7 19.De2 Dd7 20.g3 h5 atď. V 12. ťahu si mohol biely okrem ťahu v partii (12.Sd3) vybrať aj z iných možností: 12.Dd2, 12.Df3, 12.c4. Útočiť na

stred mohla čierna aj na kráľovskom krídle: 12. - f5! 13.e:f5 S:f5 14.c3 S:d3 15.D:d3 Vg8 16.0-0 Vg6 17.Df3 Vc8 18.Jc2 Dd7 19.Vfđ1 Df5 20.D:f5 J:f5 s vyrovnáním. Zisk pešiaka a malú výhodu sľuboval Adéle variant (miesto 14. - Jg6): 14. - b4! 15.Jb1 d:e4 16.Sf1 D:d1 17.V:d1 Jf5 18.Jd2 Ke7 19.c3 Vhg8 20.Jc4 b:c3 21.b:c3 Sc6 22.Vab1 Vab8 23.Ja5 Sa4 24.Ve1 e3 25.V:b8 e:f2+ 26.K:f2 V:b8 27.S:a6 Va8 28.Sd3 Jd6 29.Jb3 Sb5 30.Sb1 Sc4. Už v 26. ťahu mala hrať (miesto 26. - Vg6): 26. - Jd3! 27.Veř1 f4 28.g4 Jc5 29.Jf5 Vg6 30.f3 e3 31.c4 Vb8 32.Vd1 Je6 33.c:b5 V:b5 34.b3 h5 35.Vd6 h:g4 36.f:g4 De5 37.Dg2 Jg5 38.Vd8+ Kh7 39.Jh4 Ve6 40.Dc2+ De4+ s veľkou pozičnou výhodou. Opačne biely mohol udržiavať výhodu od 16. ťahu (miesto 16.Se4): 16.c4! b:c4 17.S:c4 Se6 18.Da4+ Kf8 19.Vad1 Db6 20.S:e6 f:e6 21.Vd7 Vb8 22.Ved1 Vc8 23.Jc4 Dc6 24.D:c6 V:c6 25.Va7 atď. Po 35.Vd7 navrhol leopoldovský šachista-senior svojej mladšej súperke, 14-ročnej českej šachistke, remízu, ktorú po krátkej úvahe prijala. Pravdepodobne urobila dobre, lebo napríklad vo variante: 35. - Jc4 36.Va7 (36.Vf7?! Je5 37.Vfe7 V:e7 38.V:e7 Jc4 39.Jd4 Vf6 40.Kg1 Vf2 41.V:e3 V:a2 42.Ve7 h5 43.Ve6 Kg7 44.Ve7+ Kf6 45.Ve6+ Kg5 =) 36. - Ve5 37.Vf4 Vd6 38.Ve4 Vd2 39.V:e3 V:a2 40.h4 h5 41.Kh3 Ve6 42.g4 h:g4+ 43.Kg3 Jc6 44.V:e6 J:a7 45.K:g4 Kf7 46.Jd4 Va3 47.Kg5 Jc8 48.Vf6+ Ke8 49.h5 V:c3 50.h6 Vg3+ 51.Kf4 Va3 52.Jf5 Vh3 53.Kg4 Vh1 54.Jh4 Vg1+ 55.Kh5 Vg8 56.Jg6 Je7 57.Ve6 V:g6 58.V:g6 Kf7 59.Vg7+ Kf8 60.V:e7 by jej zostali len oči pre plač.

Pre milovníkov ostrej hry uvádzam variant, v ktorom je prvých osem ťahov zhodných s našou partiou: 9.S:f6 g:f6 10.Jd5 f5 11.S:b5!? a:b5 12.J:b5 Va4 13.b4 Dh4 14.0-0 Vg8 15.f4 Kd8 16.c3 Va6 17.Jbc7 Va7 18.b5 Dg4 19.Dd2 V:c7 20.b:c6 V:c6 21.Jf6 Dg6 22.J:g8 s obojstrannými možnosťami.

Adéla prišla na turnaj do svetoznámeho kúpeľného mesta so svojou mladšou sestrou Eliškou a v sprievode rodičov. Jej otec si aspoň zahral v bleskovom turnaji. Ak sa mám vyjadriť česky, tak obe si veľmi "fandili" a svoje víťazstvá, remízy i prehry prežívali spoločne, keď sa medzi sebou dorozumievali rôznymi grimasami i úsmevmi. Zostala mi na obe príjemná spomienka, lebo som s nimi získal 1,5 bodu (víťazstvo a remízu). V záverečnom kole ich žreb určil do spoločného súboja. Tipoval som, že sa duel skončí rýchlou remízou, hoci rozhodca ma presviedčal o opaku. Zhodou okolností sedeli vedľa môjho stola. Začali hrať ako naozaj, ale asi po pätnástich minútach už odchádzali, lebo môj predpoklad sa splnil, keď si pripravili krátky variant zo stredného protigambitu, ktorý je výhodnejší bielemu (Adéla - Eliška: 1.e4 e5 2.f3 d5 3.e:d5 e4 4.De2 Jf6 5.d3 D:d5 6.Jbd2 Se7 7.J:e4 0-0 8.Sd2 1/2, s možným pokračovaním: 8. - Jc6 9.c4 Df5 10.Jg3 Dd7 11.Dd1 Vb8 12.Se2 b5 13.b3 Sc5 14.0-0 Ve8 15.c:b5 Jd4 +/=). Možno pokračovali ďalej v dovoľenke na Slovensku, keď predpoludním odcestovali a nečakali na záverečné vyhodnotenie, ktoré bolo až o 16. hodine, hoci jedna z nich by bola dostala vecnú cenu vo svojej kategórii, a takto o ňu prišla. Slečna Adélka ma prekvapila na medzinárodnom turnaji *Slovak Open Piešťany 2022* v B-skupine (skončila na 28. priečke zo 66 účastníkov so 4,5 bodmi, čo je 50 %) dobrou teoretickou prípravou na partiu, lebo prvých 13 ťahov nájdeme aj v jednej monografii o tejto obrane. Ak sa s ňou ešte niekedy stretnem, tak jej odovzdám leopoldovský dvojmesačník ako spomienku na náš spoločný duel, ktorý bol veľmi dramatický, ale aj komplikovaný, na čo som prišiel nielen počas partie, ale aj v domácej analýze. Iste zostane prekvapená šachovou rubrikou v lokálnej tlači, lebo takú asi nemajú ani v Českej republike!

Môj návrh na premenovanie turnaja SOP (11. - 18. 7. 2022) ako *Memoriál Ludovíta Wintera* (* 1870 – 1968), ktorý bol v minulom storočí nielen riaditeľom kúpeľov, ale v rokoch 1912 a 1922 aj spoluorganizátorom dvoch významných šachových podujatí v meste barlolamača, ktoré sa nezmazateľne zapísali do svetovej šachovej histórie, nebol

akceptovaný, ale možno sa tak stane neskôr v ďalších ročníkoch, čo by ma veľmi potešilo. Jeho sochu v sediacej polohe môžu nájsť návštevníci Kúpeľného ostrova na Kolonádovom moste v jeho strede preto, lebo vraj len potiaľ mohol prísť, keď ho vtedajší mocipáni pripravili o majetok a riaditeľské miesto.

(GK)

Šachové okienko

Na Hornej Nitre má kráľovská hra pomerne dlhú históriu. Prvý šachový klub v Prievidzi bol založený roku 1926, keď rok predtým vznikol v Handlovej. Šachisti v ňom boli orientovaní na praktický (hraný) alebo aj korešpondenčný šach. Neskôr sa objavili viacerí šachoví riešitelia, ale skladatelia absentovali. Azda za najvýznamnejšieho a možno aj jediného môžeme považovať strojného inžiniera **Vladimíra Bušíka** (* 15. 10. 1932 - 26. 8. 1996), rodáka z Prievidze, kde aj celý život býval. Svoje skladby (väčšinou dvojťažky a trojťažky) uverejňoval prevažne v rubrikách slovenských denníkov: Pravda (34) a Hlas ľudu (12), ale aj v zahraničí: Šachové umění a Schach - Echo. Svoju prvotinu uverejnil ako 36-ročný v Pravde 11. 4. 1969. V skladaní bol potom aktívny prakticky až do svojej smrti, keď poslednú skladbu uverejnil r. 1994. Celkovo ich zložil viacej ako päťdesiat, čo vychádza v priemere viacej ako dve za rok. V turnajoch získal za ne najmenej tri významnenia. Z Vladovej pomerne rozsiahlej tvorby sme vybrali pri príležitosti jeho nedožitých 90. narodenín pre našich riešiteľov trojťažku, v ktorej si treba dať pozor na zvodnosť: 1.Sb2? hrozí 2.D:f6 mat, 1. - Jd2+ 2.D:d2 Kf7 3.Dd7 mat, 1. - Jd4 2.Dg3+ Kf7 3.Dc7 mat, vyvrátenie 1. - Kf7! Po objavení riešenia treba porovnať hry zo zvodnosti.

Aspoň v notácii uvádzame jeho štvorťažku, ktorá bola uverejnená v šachovej rubrike denníka Pravdy 30. 6. 1989: biely - Ka5 Ve2 Sb4 Sd3 Pb6 g3 h2 (7), čierny - Kc1 Pa6 b5 b7 d4 d5 f5 g5 h3 (9). Riešenie: zdanlivá hra 1. - f4 2.g4 f3 3.Vf2 Kd1 4.Vf1 mat, zvodnosť - 1.Vf2? g4 2.Sd6 Kd1 3.Sf4 Ke1 4.Vf1 mat, 1. - Vf4!; rieši - **1.S:f5!** d3 2.S:d3 d4 3.g4 Kd1 4.Ve1 mat, 2. - g4 3.Sc3 4.Ve1 mat, 1. - g4 2.Sd3 3.Ve1 mat. Trojfázová

štvorťažka, v ktorej jednotlivé fázy tvorí zdanlivá hra, zvodnosť a riešenie.

Nie vždy sa šachová verejnosť dozvie o skone priateľa kráľovskej hry - kompozičného šachistu. Tak tomu bolo aj v prípade Vladimíra Bušíka. Odišiel z tohto sveta dosť skoro ako 63-ročný v tichosti. Nenašli sme o jeho úmrtí žiadnu zmienku v šachových rubrikách slovenských denníkov. Možno si to ani neželal alebo jeho rodina nepodala o tom informáciu. Vďaka elektronickým cintorínom sa to podarilo zistiť. Odišiel šachový skladateľ, ale jeho tvorba potom zostala aj pre inú generáciu. Môžu sa ňou dať inšpirovať alebo len jednoducho sa zabávať či tiež aj spomínať na Vlada pri návšteve hlavného mesta Hornej Nitry - Prievidze, kde nenašiel seba rovného nasledovníka.

Riešenie pošlite na e-adresu: casopis@leopoldov.sk alebo priamo na MsÚ v Leopoldove do 20. 4. 2023. Jeden vyžrebovaný riešiteľ bude finančne odmenený. Ako výherca za správne vyriešenie skladby č. 66 bol vyžrebovaný Milan Svrček z Vrútok. Pripájame aj výhercu skladby č. 65. Je ním Juraj Brabec z Bratislavy. Obom blahoželáme!

Riešenie skladby č. 66 (Valuška): **1.Kc3 Ja6 2.Kc4 Ke5 3.Kb5** (3.b7? S:b7 4.Kb5 Kd6 5.a8D Jc7+ 6.Kc4 S:a8 -+, 5.Kb6 Jc5 -+) **3. - Kd6 4.b7!** (4.K:a6? Kc6 5.b7 S:b7 mat) **4. - S:b7 5.a8J!** (5.a8D? Jc7+ 6.Kb6 S:a8 -+) **remíza**.

Skladba získala v súťaži 1. čestné uznanie.

Šachové okienko

Skladba č. 67

Vladimír Bušík

Pravda 16. 5. 1969

Mat 3. ťahom (6 - 7)

(GK)

časopis obyvateľov Leopoldova

Ročník: 37. Vydáva: Mesto Leopoldov. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Hlohovská cesta 2, 920 41 Leopoldov; IČO: 00312703. Redakčná rada: Juraj Hladký – predseda, Mária Kusá, Kristína Bajtalová, Martin Jurčo. Telefón: 033/734 22 07. Fax: 033/734 23 88, casopis@leopoldov.sk. Vychádza šesťkrát ročne. Inzercia v redakcii. Nepredajné. Náklad: 800 ks. Tlač: VM-print Leopoldov. Distribúcia: Rozširuje sieť domácich predajcov. Evidenčné číslo: EV 4016/10, ISSN 1339-4290. Vyšlo: marec 2023

KULTÚRNE PODUJATIA LEOPOLDOV 2023

Fasíangy

sobota 18. 2.

Leopoldovská
kvapka krvi

streda 22. 3.

Mesto mreží
beží

marec – máj

Veľkonočné
stromy života

streda 29. 3.

Deň Zeme

sobota 22. 4.

Stavanie
mája

nedeľa 30. 4.

Pochod
Jalšové

sobota 13. 5.

Deň
matiek

nedeľa 14. 5.

Deň
detí

sobota 27. 5.

Beh
mestom

sobota 3. 6.

Svätójánsky
pochod

sobota 24. 6.

Filmové noci
07. - 08. 07.
21. - 22. 07.
11. - 12. 08.
18. - 19. 08.

11. a 18. 8.
detské kino

Tradičné
hody

piatok - nedeľa
28. - 30. 7.

Výlet
na kúpalisko

sobota 5. 8.

Výlet
na bicyckloch

sobota 12. 8.

Súťaž
vo varení
guláša

sobota 26. 8.

Krumpľové
hody

sobota 23. 9.

Šarkaniáda

streda 11. 10.

Lampiónový
sprievod

štvrtok 9. 11.

Divadelný
zájazd

november

Leopoldovská
kvapka krvi

streda 22. 11.

Mikulášsky
miniligový
turnaj

sobota 2. 12.

Mikuláš

piatok 8. 12.

Vianočné
trhy

sobota 9. 12.

Mikulášsky
turnaj
prípraviek

nedeľa 10. 12.